

Анастасія Юріївна Гончаренко, Анастасія Андріївна Шамо́ня –
студентки III курсу Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: Світлана Анатоліївна Петровська – викладач
кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук

ПРАВОВА ОСНОВА МАЙНОВОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ДОСВІД ІНОЗЕМНИХ КРАЇН

Економічне призначення майнового страхування полягає у відшкодуванні збитків, заподіяних страхувальнику внаслідок пошкодження або знищення майна при настанні страхових випадків.

За договорами майнового страхування може бути застрахована будь-яка частина майна. Юридичні та фізичні особи можуть застрахувати майно як у повній його оцінці, тобто за дійсною, реальною вартістю, так і в певній частці.

Страхування майна в Україні здійснюється в добровільній і обов'язковій формах. Страхування майна фізичних осіб здійснюється в основному в добровільній формі, тоді як значна частина майна юридичних осіб страхується в обов'язковій формі. Насамперед, це стосується тих об'єктів, які мають високу вартість та зачіпають майнові інтереси не тільки окремих суб'єктів господарювання, але й національні інтереси.

У добровільному страхуванні майна на сьогодні найбільш актуальне страхування заміської нерухомості – котеджів, дачних будинків. У перспективі очікується посилення інтересу споживачів страхових послуг і до страхування квартир, особливо їх ремонту. Це пов'язано з так званим «ремонтним бумом», який останнім часом охопив українців: ремонтні і обробні роботи стають все більш складними і витратними, тому природно, що власник житла хоче гарантувати, що вкладені засоби не підуть прахом через те, що його сусіди зверху забудуть закрити кран [1].

Проаналізуємо особливості функціонування страхових ринків Німеччини, Великобританії та Франції у контексті майнового страхування.

Майнове страхування в Німеччині займає близько 50% національного страхового ринку. Страховий ринок характеризується тісним взаємозв'язком страхового бізнесу з крупним промисловим капіталом, широко поширена взаємна участь у капіталі і в управлінні. Сектор обслуговування фізичних осіб перевищує юридичних. Що стосується каналів реалізації страхових послуг, то тут найбільша питома

вага припадає на страхових агентів. Також Німеччина є справжнім світовим центром здійснення перестраховальних операцій, де найбільшими організаціями є Кельнське та Мюнхенське перестрахові товариства.

Система страхування Великобританії, на відміну від Німеччини, є однією з найбільш ліберальних у світовому страховому співтоваристві. За кількістю страхових компаній Великобританія займає перше місце в Європі, значно випереджаючи інші країни. Ще однією відмінністю є те, що найбільш поширеним є саме довгострокове «лайф» страхування, натомість як «нон-лайф» страхування користується меншим попитом та представлено традиційними видами, серед яких варто відмітити страхування легкових автомобілів, що знаходяться у приватній власності; домашнього майна та цивільної відповідальності.

Що стосується страхового ринку Франції, то він займає проміжну позицію між жорстко контрольованим ринком Німеччини та ліберальним ринком Великобританії. «Нон-лайф» страхування, аналогічно Великобританії, за обсягом валових страхових премій значно поступається страхуванню життя. Але кількість страхувальників зі страхування життя є значно меншою. У Франції, як і в Німеччині, віддається перевага реалізації страхових послуг майнового страхування страховим агентам, хоча практика поширення товариств взаємного страхування сприяє прямим продажам, що не вимагають участі будь-яких посередників.

Ринок майнового страхування Франції невпинно зростає. Відповідно до даних статистики автострахування займає перше місце в структурі майнового страхування. Країна останньою з європейських країн запровадила обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів, але, незважаючи на даний факт, французька система ОСЦПВ функціонує досить ефективно [2]. Разом із Великобританією та Німеччиною Франція являє собою один із провідних ринків майнового страхування в Європі. Франція стала однією з перших європейських країн, де з'явилося спеціальне страхове законодавство.

Висновки. Отже, у результаті проведеного аналізу вдалося дослідити рівень розвитку майнового страхування в розвинутих країнах Європи. Встановлено, що, незважаючи на лідерство за даним видом страхування серед країн Європи, практика функціонування страхових ринків Німеччини, Великобританії та Франції має істотні відмінності, які пов'язані, головним чином, з тенденціями розвитку та питомою вагою обсягу зібраних страхових премій і відшкодувань автомобільного страхування та страхування майна, а також особливостями регулювання та стимулювання каналів збуту страхових послуг.

Література

1. Бойко О. С. Зміст майнового страхування в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.

2. Бабакина Д. Д. Актуальные виды страхования: опыт Франции / Д. Д. Бабакина // Управление корпоративными финансами. – 2010. – № 5. – С. 306–316.

Влада Володимирівна Єлізарова – студентка I курсу факультету
№ 6 Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Оксана Сергіївна Маковоз** – завідувач кафедри
економіки та фінансів факультету № 6 Харківського національного
університету внутрішніх справ, доктор економічних наук, доцент

АНАЛІЗ ПРОЦЕСІВ ДЕТІНІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Негативні очікування суб'єктів господарювання та макроекономічна нестабільність під час кризи спричинили активізацію відпливу капіталів з легального сектору та зростання рівня тінізації економіки України, який у докризовий період мав тенденцію до скорочення. З одного боку, тіньові економічні відносини пом'якшили кризові впливи. Завдяки таким відносинам суб'єкти господарювання адаптували свою поведінку відповідно до виникаючих ризиків. З іншого боку, високий рівень тінізації об'єктивно призводить до руйнування важелів управління економікою, подальшого розшарування населення, підризу довіри до влади та гальмування реформ. У зв'язку з цим, скорочення масштабів тінізації економіки є невід'ємною складовою стратегії реформ. Зважаючи на ризики для досягнення цілей реформування, пріоритетами детінізації економіки є протидія тінізації фінансових потоків, легалізація ринку праці та детінізація земельних відносин. Створення державою умов, за яких перебування у нелегальному секторі є надто дорогим та ризикованим, формуватиме мотивацію легалізації капіталів, детінізації ринку землі та праці. Детінізація фінансових потоків, трудових відносин і ринку землі уможливить повну реалізацію потенціалу модернізаційних реформ та підвищить стійкість економіки України до кризових явищ.

Тіньова економіка – складне явище, яке в Україні набуло значного масштабу. Водночас у сучасних умовах тіньова економіка стає загальносвітовим негативним явищем, яке з розвитком міжнародних економічних зв'язків та фінансово-господарських технологій набуває нових, дедалі небезпечніших властивостей. Сьогодні вона з тією чи іншою послідовністю, інтенсивністю та обсягами проявляється в усіх країнах світу. Крім того, аналіз літератури дає підстави зазначити, що більшість тіньових операцій можна здійснити в цілком легальній формі, обійшовши при цьому податкову систему та зменшивши офіційно обчислений обсяг валового внутрішнього продукту.